

VALTIONEUVOSTON ASETUS TULOVEROKERTOMUKSEN SISÄLLÖSTÄ

Pääasiallinen sisältö ja tausta

Ehdotus perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2021/2101, joka koskee direktiivin 2013/34/EU muuttamista siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta (jäljempänä *veroraportointidirektiivi*). Direktiivi koskee yksinomaan konserneja, joissa liikevaihto on ylittänyt 750 miljoonan euron raja-arvon sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella.

Mainitun direktiivin soveltamista ja raportointimenettelyä koskevat säännökset on sisällytetty kirjanpitolain (1336/1997) uuteen 7 b lukuun lainmuutoksella (238/2024), joka tulee voimaan 1.6.2024.

Nyt ehdotettu asetus puolestaan käsittää veroraportointidirektiivin edellyttämät säännökset niistä seikoista, jotka tulee esittää tuloveroraportissa. Asetusehdotus perustuu yksinomaan veroraportointidirektiiviin eikä kansallisia lisävaatimuksia esitetä.

Asetusehdotus perustuu kirjanpitolain 7 b luvun 6 §:n valtuutussäännökseen.

Nykytila ja sen arviointi

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 14 d ja 14 e §:ssä säädetään maakohtaisesta veroraportoinnista. Nämä säännökset perustuvat direktiiviin 2015/881 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla. Koska kyse on raportoinnista verotustarkoitusta varten, asianomaiset raportit on tarkoitettu yksinomaan viranomaiskäyttöön. Toisin sanoen niitä ei julkisteta yleisesti tilinpäätöstietojen tavoin siten kuin edellytetään veroraportointidirektiivissä tarkoitettujen tietojen osalta.

Ehdotukset

Seuraavassa mainitut artiklakohtaiset viittaukset kohdistuvat veroraportointidirektiiviin. Säädetävät informaatiovaatimukset juontuisivat yksinomaan 48c artiklasta.

1 §. Tuloverokertomuksen yksilöintitiedot. Pykälä käsittäisi 48c.2 artiklan edellyttämät yksilöintitiedot kertomuksen kohteena olevasta perimmäisestä emoyrityksestä tai itsenäisestä yrityksestä samoin kuin asianomaisesta tilikaudesta ja kertomuksen valuutasta.

2 §. Tuloverokertomukseen sisällytettävät yritykset. Pykälässä edellytettäisiin 48c.2 artiklan mukaisia yksilöintitietoja kertomuksen tarkoittamista konserniyrityksistä.

3 §. Yhteenlasketut tiedot tuloista, veroista ja voitoista sekä kertyneistä voittovaroista. Pykälä sisältäisi luettelon niistä tuloslaskelmaperusteisista tiedoista, joiden julkistamista tuloverokertomuksessa edellytetään 48c.2 artiklassa. Käytännössä yritykset voisivat tukeutua Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ohjeeseen "*Guidance on the Implementation of Country-by-Country Reporting: BEPS Action 13*".

4 §. Jäsenvaltiokohtainen erittely. Pykälässä säädetttäisiin 48c.5 artiklan mukaisesti tietojen erittelystä EU-valtioittain.

5 §. Lainkäyttöalueittainen erittely. Artiklan 48c.5 toisessa alakohdassa edellytetyllä tavalla pykälässä velvoitettaisiin esittämään erikseen tiedot EU:n kanssa verotukselliseen yhteistyöhön haluttomista lainkäyttöalueista.

6 §. Tietojen kohdentaminen lainkäyttöalueille. Pykälä käsittäisi 48c.5 artiklan neljännessä, viidennessä ja kuudennessa alakohdassa säädetyn mukaiset kohdentamissäännöt tietojen esittämisestä lainkäyttöalueittain. Säännös viittaisi nimenomaisesti ulkomaisen lainkäyttöalueen oikeuteen ("siellä"), jonka perusteella on tullut ratkaistavaksi erittelyn laatiminen. Kyse on siitä, onko ulkomaisella lainkäyttöalueella toteutunut tuloveron suorittamisvelvoite vai ei. Velvoite ei siten juonnu Suomen verolainsäädännöstä eikä Verohallinnolla tai kirjanpitolautekunnalla olisi tähän liittyvää tulkinta- ja valvontatehtävää. Jos muun ETA-valtion lainsäädännössä säädettäisiin lainkäyttöalueille kohdentamisesta samalla tavalla kuin edellä on esitetty Suomessa säädettäväksi, on johdonmukaista, että tuloverotietojen olemassaolo täällä sijaitsevasta – tuloverodirektiivin tarkoittamasta – ”toimipaikasta, pysyvistä liikepaikasta tai pysyvistä liiketoiminnasta” perusteella määräytyisi sen mukaan, mitä on toteutunut tällaisen verolainsäädännön perusteella. Suomessa määrätty tulovero tulisi näin ilmoitettavaksi säännöksen tarkoittamassa erittelyssä muussa ETA-valtiossa sijaitsevan yrityksen tuloverokertomuksessa.

Veroraportointidirektiivi on verovelvollisuuden tosiasiallisen toteutumisen jälkikäteistä julkistamista edellyttävä säädös. Jälkikäteisestä raportoinnista tuloverokertomuksessa ei itsessään seuraa Suomen eikä muun ETA-valtion viranomaisille valvontatehtävää siitä, onko tuloverovelvollisuus toteutunut asianomaisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla vai ei. Valvontatoimen toteuttaminen määräytyy viranomaistehtävää ja -toimivaltuuksia koskeissa kansallisissa säännöksissä, jotka eivät kuulu veroraportointidirektiivin alaan.

7 §. Tuloverokertomuksen valuutta. Artikla 48c.8 mukaisesti 1 momentissa edellytettäisiin tuloverokertomuksen julkistamista siinä valuutassa, jolla emoyrityksen konsernitilinpäätös tai itsenäisen yrityksen tilinpäätös on laadittu. Siten siinä tapauksessa, että asianomainen (emo)yritys sijaitsee ETA-alueen ulkopuolella, ei ole mahdollista vaatia kertomuksen esittämistä Suomessa euromääräisenä.

Kuitenkin siinä tapauksessa, että kirjanpitolaen 7 b luvun 4 §:n mukaisella tavalla (emo)yrityksen itsensä mainitun lainkohdan tarkoittamalla tavalla julkistamaa kertomusta pidetään veroraportointidirektiivin mukaisena, se tulee laatia siinä valuutassa, jolla asianomaisen tytäryrityksen tilinpäätös julkistetaan. Suomessa tämä tarkoittaa euromääräisyyttä, kuten 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi.

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2024.

Valmistelu

Asia on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä. Esitys on sisältynyt liitteenä hallituksen esitykseen 99/2023 vp laeiksi kirjanpitolaen ja tilintarkastuslain muuttamisesta. Hallituksen esityksestä ja siihen sisältyvästä asetusluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 11.3. – 22.4.2022. Saadusta lausuntopalautteesta on koostettu yhteenveto, joka sisältyy hallituksen esityksen 99/2023 vp jaksoon 7.

Vaikutukset valtiontalouteen ja muut vaikutukset

Maakohtainen tuloveroraportointi korostaa yhteiskuntavastuuta tuodessaan julki sen, miten yritykset tukevat maakohtaisella veronmaksulla hyvinvointia. Ehdotettu raportointi on myös omiaan hillitsemään verosuunnittelun ääri-ilmiöitä, mutta sen vaikutuksia verokertymään Suomessa on mahdoton arvioida.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen tuloverokertomuksen sisällöstä.